

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

תוכן

- א. כפירת ממון אשם.....1
- ב. ביטוי שפתים הטאת.....2
- ג. כל שבועה שהדיינים משביעים אותה אין חייבין עליה משום שבועת ביטוי ... קא משמע לן דלא.....4
- ד. שומר שמסר לשומר ... אפילו שומר הנם שמסר לשומר שכר דעלווי עלייה לשמירתו חייב 4
- ה. שאני התם דכל יומא נמי אינהו גופייהו גבה דההיא סבתא הוו מפקדי להו.....6
- ו. המפקיד מעות אצל חברו צררן והפשילן לאחוריו מסרן לבנו ובתו הקטנים ונעל בפניהם שלא כראוי חייב שלא שמר כדרך השומרים ... הא גדולים פטור ... על דעת אשתו ובניו הוא מפקיד.....8
- ז. פשע בה ויצאת לאגם ומתה ... פטור.....10
- ח. תחילתו בפשיעה וסופו באונס ... חייב.....11
- ט. כל היכא דאינגבה גנב באגם ומתה כדרכה בי גנב דחייב ... דאי שבקה מלאך המות בביתה דגנבא הוה קיימא.....11
- י. העלה לראשי צוקין ונפלה אין זה אונס וחייב הא מתה כדרכה הרי זה אונס ופטור ... עלתה לראשי צוקין ונפלה הרי זה אונס.....12

דף לו.

א. כפירת ממון אשם

כבר התבאר במסכת סוטה דף לב. שאדם¹ שחייב לחברו ממון כתוצאה מהלוואה, מפקדון או מגזילה וכדומה והכחיש ונשבע לשקר, ולאחר מכן הודה על כך חייב להביא קרבן אשם הנקרא "אשם גזילות". שנאמר (שם פסוק כא – כו) נִפֶּשׂ בִּי תַחֲטָא וּמַעֲלָה מַעַל בִּיקְנוֹק וְכַחֵשׁ בְּעַמִּיתוֹ וְגו', או מַעֲלָא אֲבָרְדָּה וְכַחֵשׁ בְּהָ וְנִשְׁבַּע עַל שִׁקְרָא עַל אַחַת מִכָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאָדָם לַחֲטָא בְּהִנְהָ. וְהָיָה בִּי יַחֲטָא וְאֲשֶׁם וְהָשִׁיב אֶת הַגְּזֵלָה וְגו'. או מִכָּל אֲשֶׁר יִשָּׁבַע עָלָיו

¹ רמב"ם שם פרק ז הלכה א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

לְשַׁקֵּר וְשָׁלַם אֶתוֹ בְּרֵאשֵׁי וְחִמְשָׁתָיו יִסַּף עָלָיו וּגְוִי. וְאֵת אֲשָׁמוֹ יָבִיא לִיקְנוֹק
אֵיל תְּמִים מִן הַצֵּאֵן בְּעֶרְכָּד לְאֲשָׁם וּגְוִי. וְכִפֹּר עָלָיו הַפֶּהֶן לְפָנָיו ה'.

שבועה זו נקראת "שבועת הפקדון" על שם שפתח בה הכתוב (שם פסוק
כא) נֶפֶשׁ כִּי תִחַטָּא וּמָעֵלָה מַעַל בִּיקְנוֹק וְכִחַשׁ בְּעַמִּיתוֹ בְּפִקְדוֹן וּגְוִי.

ואינו חייב בשבועת הפקדון עד שישביעו בלשון שהוא מכירה².

ב. ביטוי שפתים חטאת

שבועת ביטוי הוא שנאמר בתורה (ויקרא פרק ה פסוק ד) או נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע
לְבַטָּא בְּשִׁפְתָיו לְהִרְעֵ אוֹ לְהִיטִיב וּגְוִי³, ואפילו אין בו לא הרעה ולא הטבה.

והיא נחלקת לארבעה⁴ חלקים שתיים להבא ושתיים לשעבר. כיצד לשעבר,
שנשבע על דבר שעבר שנעשה⁵ כגון שאכלתי או שזרקתי אבן לים או
שדיבר פלוני עם פלוני. או שלא נעשה, כגון שלא אכלתי⁶ או שלא זרק אבן
לים או שלא דיבר פלוני עם פלוני. כיצד להבא על דבר שעתיד להיות
שיעשה, כגון שאוכל או שאזרוק או שלא יעשה כגון שלא אוכל או שלא
אזרוק אבן לים. הרי אלו שתיים לשעבר ושתיים להבא.

² רמב"ם שם הלכה ז

³ עיין סימן רל"ב סעיף י"ב בבאר הגולה לענין שבועה בכתב שחייב לקיים שבועתו ואם לא קיים דינו מסור
לשמים, ומ"מ בדיני אדם אין להיטבו. ועיין בזה בתשובת הר"א מזרחי סימן ע"ג, ובתשובת מבי"ט סימן ט',
ובתשובת מים רבים חי"ד סימן ס"ה, ובתשובת חות יאיר סימן קצ"ד, ובתשובת שב יעקב סימן מ"ט, ובתשובת
נו"ב חלק יו"ד סי' ס"ז ובחלק חו"מ סי' למ"ד אות י"ד שכתב שדבר זה תלוי במחלוקת ראשונים אי חשיב עי"ז
שבועת ביטוי, ובתשובת ברית אברהם חלק יו"ד סימן נ"ט וס' ובתשובת שמן רוקח ח"ב סימן כ"ז מה שהאריכו
בזה.

⁴ רמב"ם שבועות פ"א ה"א וה"ב

⁵ גם בלשון עבר תפס הרב המחבר הלשון דוקא מה שבדיו [לעשות להבא], ולא נקט לשון הר"מ פ"א משבועות
ה"ב שכתב גם לשון (שנתן) [שדיבר] איש פלוני וכו', נראה [נדעת הרב המחבר] דאינו חייב על לשעבר אלא
אם יכול להיות להבא, והר"מ פסק שם ובפ"ה ה"א דגם שנשבע שזרק איש פלוני וכו' חייב, דהיא פלוגתא
בשבועות כ"ה ע"א רב ושמואל, ורב סובר אף על גב דליתא בלהבא מ"מ חייב לשעבר, רק צריך מידי דאיתא
בלאו והן, והילכתא כרב באיסורי. על כן דברי הרב המחבר צ"ע, דנראה מדבריו וכן מבואר אחר זה דצריך
שיהא איתא להבא, ובאמת אנן פסקינן כרב דאין צריך איתא להבא, וצ"ע. ועיין בשבועות שם. מנחת חינוך
מצוה רכו אות א.

⁶ דהיינו על זמן שאפשר בלא אכילה, שאל"כ הרי זה שבועת שוא כמבואר לקמן.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ואפילו בדבר⁷ שאין בו ממש, כגון שישנתי ולא ישנתי או שאישן ולא אישן⁸,
ואפילו בדבר שאינו יכול לעשותו אלא ע"י אחרים, כגון שנתתי לפלוני או
שלא נתתי, או שאתן לפלוני או שלא אתן.

נשבע⁹ אחת מארבע מחלוקות אלו והחליף כגון שנשבע שלא יאכל ואכל,
או שיאכל ולא אכל, או שאכלתי והוא לא אכל, או שלא אכלתי ואכל, הרי
זו שבועת שקר. ועל זה וכיוצא בו נאמר (שם יט פסוק יב) וְלֹא תִשָּׁבַעוּ בְשֵׁמִי
לְשָׁקֵר וְחִלַּלְתָּ אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲנִי ה' ¹¹, ואם נשבע לשקר במוזיד לוקה,
בשוגג¹² מביא קרבן עולה ויורד שנאמר (שם ה פסוק ד) וְנִעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא
יָדַע וְאֲשֶׁם וְגו'.

⁷ שו"ע ונו"ב יו"ד רלו א

⁸ ועיין לקמן שדוקא במפרש יום או יומים, אבל בני ימים או בסתם הוי שבועת שוא וכן באוכל ולא אוכל.
⁹ ועיין בנודע ביהודה יו"ד סי' ס"ז דבשבועה שלוחו של אדם כמותו, מדיכול לישבע על תנאי ע"ש. ועיין
בתשובת שמן רוקח שם שהולק עליו ודעתו דשבועה ע"י שליח לא מהני. ועיין בנו"ב תניינא חי"ד סימן קמ"ז
בתשובה מבן המחבר שהאריך להוכיח כדעת אביו הגאון ז"ל דשבועה חל ע"י שליח, וכתב שגם בפסקי
מהרא"י סימן רנ"ד מבואר כן ויישב כל ההשגות שהשיגו עליו ע"ש. ועי' בספר בית מאיר לאה"ע סימן ק"כ
ס"ד דפשיטא לו דשבועה א"א ע"י שליח דלבטא בשפתים כתיב. וכתב על הנו"ב הנ"ל שנעלם ממנו דברי
הרמב"ן במסכת ב"ב דקב"ו ע"ש עוד מ"ש בזה. ולא ראה דהגאון נו"ב בעצמו בספרו צ"ח למסכת ברכות
דכ"א הרגיש בזה וגם בנו"ב תניינא שם ובס"י קמ"ח האריך בזה. גם בתשו' ח"ס סימן ר"כ ורכ"ז האריך מאוד
וביאר כמה פרטים וחילוקי דינים בענין שבועה ונדר בכתב והחילוק בין אם כתב בלשון עבר או בלשון הווה
או בפועל ממש. ובדין שבועה ע"י שליח והחילוק בזה בין דיני אדם לדיני שמים ע"י פתחי תשובה שם ס"ק א.
¹⁰ רמב"ם שם הלכה ג

¹¹ ומ"מ בלהבא הו"ן מה שעובר על לאו זה עובר ג"כ משום כל יחל, ע"ש. וכן הוא דעת (המ"ח) [הריב"ש סי'
תמ"ה מובא בכסף משנה] ע"ש שכתב הא דלא מנה הר"מ לאו זה ג"כ לפי שאין דרך הר"מ למנות לאוין
הרבה על מצוה אחת, ע"ש. ואני כתבתי בגליון על הר"מ שם, דמ"מ קשה למה לא כתב הר"מ דאם עבר על
שבועה דלהבא לוקה שתיים משום לאו הוה ומשום כל יחל, וכמו שכתב בפ"א מניירות ה"ב דאם עבר הנזיר
וגילח או ששתה יין או נטמא לוקה שתיים, משום לאו המיוחד בנזיר ומשום כל יחל, ואע"פ דאינו מונה אותו
שם במנין המצוות מ"מ לוקה שתיים, וא"כ כאן נמי אם כך הוא דעת הר"מ למה לא ילקה שתיים, ע"ש וצ"ע.
ועיין תוס' שבועות ג' ע"ב ד"ה אבל לענין וכו'. מנחת חינוך שם אות ה.

¹² ועיין ברמב"ם שם פ"ג ה"ו – יא שביאר "אי זהו שגגת שבועת בטוי שחייבין עליה קרבן עולה ויורד, לשעבר
כגון שנשבע שלא אכל והוא יודע שאכל, וששבועת שקר זו שנשבע אסורה אבל לא ידע שחייבין עליה קרבן
זו היא השגגה שחייבין עליה קרבן עולה ויורד בשבועת בטוי לשעבר. וכיצד היא השגגה שחייבין עליה קרבן
להבא, כגון שנשבע שלא יאכל פת חטים ושגג ודמה שנשבע שיאכל פת חטים ואכלה שזה נעלמה ממנו
השבועה היאך היתה והרי הוא זוכר את התפץ שנשבע עליו, זו היא שגגת שבועת בטוי להבא שחייבין עליה
קרבן. אבל אם נשבע שלא יאכל פת חטים ואכל פת חטים על דעת שהוא פת שעורים, הרי זה אנוס ופטור
שהרי לא נעלמה ממנו שבועה ולא נעלם ממנו אלא התפץ שנשבע עליו. נעלמה ממנו שבועה היאך היתה ונעלם
ממנו התפץ שנשבע עליו, הרי זה פטור מן הקרבן. כיצד, כגון שנשבע שלא לאכול פת חטים ודמה שנשבע
שיאכל פת חטים ואכל פת חטים על דעת שהוא פת שעורים שהרי העלם שבועה וחפץ בידו, הרי זה כאנוס

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

אף על פי שלוקה¹³ הנשבע לשקר, אין מתכפר להן עוון השבועה כולו, שנאמר (שמות כ פסוק ז דברים יא פסוק יא) **כִּי לֹא יִנְקָה ה' אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ לְשׂוּא אִין לֹזֶה נִקְיוֹן מִדִּין שָׁמַיִם עַד שִׁיתַּפְרַע מִמֶּנּוּ עַל הַשֵּׁם הַגָּדוֹל שְׁחִילֵל. שְׁנֵאמַר וְחִלַּלְתָּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי ה'.** לפיכך צריך אדם להזהר מעון זה יותר מכל העבירות.

ג. כל שבועה שהדיינים משביעים אותה אין חייבין עליה משום שבועת ביטוי ... קא משמע לן דלא

תבעו במזמון¹⁴ שאם יודה לו ויאמר כן הדבר לא יהיה חייב לשלם, כגון שתבעו בקנס שאין אדם משלם קנס ע"פ עצמו, וכפר ונשבע, הרי זה פטור משבועת הפקדון וחייב משום שבועת ביטוי.

נתן שורו לשומר חנם¹⁵ ומת השור, תבעו ואמר לו היכן שורי שהפקדתי אצלך אמר לו לא הפקדת אצלי כלום או שאמר לו הפקדת ונגנב או אבד ונשבע הרי זה פטור משבועת הפקדון, שאילו הודה ואמר הדבר כשהיה לא היה חייב לשלם מזמון מפני שהוא שומר חנם, אבל חייב הוא משום שבועת ביטוי שהרי נשבע על שקר, וכן כל כיוצא בזה.

ד. שומר שמסר לשומר ... אפילו שומר חנם שמסר לשומר שבר דעלווי עלייה לשמירתו חייב

ופטור. נשבע על ככר שלא יאכלנו ונצמער עליו ואכלו מפני הצער והוא שונג שהרי דמה שמותר לו לאכלו מפני הצער הרי זו פטור מן הקרבן לפי שאינו שב מדיעתו אלא ידע שאסורה היא ואכלה בטעות.

¹³ רמב"ם שם יב יא

¹⁴ רמב"ם הלכות שבועות פרק ז הלכה ב

¹⁵ רמב"ם שם פרק ח הלכה ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

כבר התבאר במסכת ב"ק דף יא: ודרף נו: שאין השומר רשאי¹⁶ למסור הפקדון¹⁷ ליד אחרים, אפילו כשרים ונאמנים יותר ממנו, אלא אם כן דרך המפקיד להפקיד תמיד דבר חשוב כזה אצל אדם זה¹⁸.

שומר שמסר לשומר¹⁹, כל שמסר לבן דעת, לא נשתנו חיוביו של הראשון כלפי המפקיד, בין רגיל הבעלים להפקיד אצל שני ובין אינו רגיל, אלא שאם רגיל להפקיד אצלו חייב לקבל שבועת השני לפטור את הראשון כמו שיבואר.

ואם אין השני בפנינו, או שאינו רוצה לשלם יש מחייבים את הראשון, ויש פוטרים.

אבל אם אינו רגיל להפקיד אצלו, אין שבועת השני פוטרת את הראשון, אלא אם כן יש עדים או שראה הראשון ויכול לישבע שאירע בו דבר שהוא פטור עליו, ויש אומרים שאפילו ברגיל, אם מיעט בשמירתו, כגון שומר שכר שמסר לשומר חנם, אין השני יכול לפטור את הראשון בדבר שהוא פטור, והראשון חייב, ויש אומרים שאם מיעט בשמירתו, אפילו בירור גמור אינו מועיל לפטור את הראשון.

מסר למי שאין הבעלים רגיל להפקיד אצלו, בכל אופן צריך בירור גמור שלא פשע השני, ואם מסר לו בפני המפקיד ולא מיחה, פטור.

¹⁶ שו"ע הרב (הלכות מציאה ופקדון סעיף ל), ומשמע שיש איסור בדבר אפילו כשרוצה להתחייב בכל החיובים שיבואו ע"י זה, ובשו"ע הרב ציין מקורו ממ"ש בגמרא (ב"מ דף כט ע"ב וגיטין דף כט ע"א) אין השואל רשאי להשאיל, ואף על פי שבגמרא לא הוזכר רק שואל מדברי רש"י בגיטין משמע שגם בשומרים יש איסור בדבר משום שמעביר על דעת בעה"ב. אבל בערוה"ש (סימן רצא סעיף מה) כתב שמדברי הפוסקים משמע שאין איסור בדבר אלא שגורם חיובים יתירים, ואם מוכן לכך רשאי, משא"כ בשואל ושוכר אסור לכתחלה, כדמשמע בגמרא, ומ"מ בסעיף מו כתב שלמעשה אסור לכתחלה למסור לשומר אחר, ונראה שבאופן שאסור, אפילו ש"ח לש"ש אסור.

¹⁷ כתב בכנה"ג (סימן רצא הגה"ט אות קמח) שלא חייבו בשומר שמסר לשומר אלא בדבר שכבר בא ליד השומר בתורת שמירה, אבל מי שהיה צריך לקבל סחורה של חברו והלך מעירו, וביקש מאחר שיקבל הסחורה העתידה לבא, אינו בכלל שומר שמסר לשומר, ופטור, ומקורו בשו"ת לחם רב (סימן קפא), ושם כתב בטעם הדבר שכיון שהיה עומד לצאת מעירו, ואפשר שלא היה מי שיקבל הסחורה והיה נאבד ומצוה קעביר, עיין שם.

¹⁸ שו"ע סימן רצא סעיף כו, ומלשון שו"ע הרב (שם) משמע שבזה מותר לכתחלה, אבל מדברי השו"ע לכאורה לא משמע כן.

¹⁹ פתחי חושן חלק ג פרק ד סעי' ו – ח ועיקר הסוגיא בב"מ ולא הכי לא הארכתי כאן.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ולכן, שומר חנם שמסר לשומר שכר, ונאנס אצל השני, והוברר כן על פי עדים או שראה הראשון ונשבע, או ברגיל להפקיד אצלו ונשבע השני, שניהם פטורים. ואם נגנב אצל השני, השני שהוא שומר שכר משלם לראשון, והראשון משלם לבעלים.

המוסר בהמתו לשומר²⁰, ומסרו השומר לשומר אחר, אף כשהשומר השני חייב בתשלומי הנזק²¹, אם לא היה לו רשות למסור לשומר אחר, כגון שאין הבעלים רגיל להפקיד אצלו. חייב הראשון לשלם לניזק, והוא יעשה דין עם השומר השני, אבל באופן שהיה לו רשות למסור לשני, דינו של ניזק עם השומר השני²².

**ה. שאני התם דכל יומא נמי אינהו גופייהו גבה דההיא
סבתא הוּוּ מפקדי להו**

²⁰ שו"ע ונו"כ שצו ט וכתב הסמ"ע (ס"ק כא) שאם רוצה יכול לתבוע את השני
²¹ כנלענ"ד דאירי בכה"ג, שאילו שמר השני באופן שהוא פטור, גם הראשון נפטר, ואפילו מסרו למי שאין הבעלים רגיל להפקיד, שהרי מסרו לבן דעת, וממילא גם הבעלים פטור. פתחי חושן שם פרק ב הערה עט
²² ועי' אור שמח פ"ד מנוקי ממון הלכה יא ובהזו"א (ב"ק סימן ז ס"ק טו ומז) שהאריכו בביאור דברי הרמב"ם והראב"ד.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

כבר התבאר שאין השומר²³ רשאי למסור הפקדון ליד אחרים, אפילו כשרים ונאמנים יותר ממנו²⁴, אלא אם כן דרך²⁵ המפקיד להפקיד תמיד²⁶ דבר חשוב כזה אצל אדם זה²⁷. להוציא כשרגיל להפקיד דברים פחותים מזה²⁸.

לפיכך ראובן²⁹ שמסר לשמעון בנד לתקן ואמר לו שהוא של לוי, ולאחר שגמר לתקנו מסרו לראובן, ולוי טוען שלא היה לו למסרו לראובן שידע שהוא שלו, כיון ששלח על ידו, לגבי אותו בנד מיקרי רגיל להפקיד אצלו ופטור.

²³ שו"ע הרב (הלכות מציאה ופקדון סעיף ל), ומשמע שיש איסור בדבר אפילו כשרוצה להתחייב בכל החיובים שיבואו ע"י זה, ובשו"ע הרב ציין מקורו ממ"ש בגמרא (ב"מ דף כט ע"ב וגימין דף כט ע"א) אין השואל רשאי להשאיל, ואף על פי שבגמרא לא הוזכר רק שואל מדברי רש"י בגימין משמע שגם בשומרים יש איסור בדבר משום שמעביר על דעת בעה"ב. אבל בערוה"ש (סימן רצא סעיף מה) כתב שמדברי הפוסקים משמע שאין איסור בדבר אלא שגורם חיובים יתירים, ואם מוכן לכך רשאי, משא"כ בשואל ושוכר אסור לכתחלה. כדמשמע בגמרא, ומ"מ בסעיף מו כתב שלמעשה אסור לכתחלה למסור לשומר אחר, ונראה שבאופן שאסור, אפילו ש"ח לש"ש אסור.

²⁴ שו"ע הרב שם, וכן הוא לענין חיוב השומר בדיעבד בשו"ע (סימן רצא סעיף כו), ואפילו ידוע לכל שהשני טוב וכשר מן הראשון, והוא עפ"י מ"ש בגמרא שיכול לומר לו את מהימנת לי בשבועה איהו לא מהימנא לי, והוסיף הרא"ש שיכול לומר אין לך להאמין עלי בשבועה כל מי שאין לי עסק עמו. ולולי דמיסתפינא אפשר להסביר דברי הרא"ש דלא משום שאינו מאמינו בשבועה, אלא שלפעמים אין אדם רוצה להביא חבירו לידי שבועה, ואדרבה כשהוא טוב וכשר יותר קשה לו להשביעו, ובלא שבועה אינו חייב להאמינו, וע"כ מקפיד בדבר. ובנחלת צבי (סוף סימן רצא) מסתפק באם מודה המפקיד שהשני נאמן אצלו אם מועיל לפטור הראשון בשבועתו, ודייק מדברי מהרי"ק שאינו מועיל, עיין שם.

²⁵ שו"ע ונו"כ רצא כו

²⁶ ע"י ב"י (סימן רצא – מחודש ד) שהאריך לבאר ענין דרך להפקיד תמיד, שהוא לשון הרמב"ם, וכתב דלא דוקא תמיד, אלא לאפוקי אם הפקיד אצלו בשעת הירום וכיוצא בזה, שאין להוכיח מזה שהוא נאמן אצלו בתנאים רגילים, או שבא לאפוקי כשהיה רגיל להפקיד אצלו ועתה נעשה עני או חשוד, וכן בכל אופן שיש סיבה לומר שעתה לא היה מפקיד אצלו, והטור (שם) כתב רגיל תמיד, וע"י שד"ח (מערכת הר' כלל טו) שהאריך בשיעור רגיל המוזכר בגמרא ופוסקים, בכמה פעמים מיקרי רגיל אם בב' או בג' פעמים. והחקרי לב (בשיירי או"ח סימן יא) כתב שמדברי הטור שכתב רגיל תמיד, משמע שצריך יותר מג' פעמים, כיון שלמדו כן מהדין סבתא (ב"מ דף לו ע"ב) דכל יומא הוי מפקדא גבה, אלא שמדברי החק"ל משמע שמפרש בשיטת הטור כשיטת מהרי"ו שהביא הב"י, ואילו הב"י דחה דבריו. והסמ"ע (ס"ק מו) כתב דלא בא למעוטי אם הפקיד פעם אחת אצל אחר אף על פי שרוב פעמים מפקיד אצלו זה, דזה אינו מן הסברא, אלא לאפוקי אם רוב פעמים מפקיד אצל אחרים, ומדייק הסמ"ע שבסימן שה (סעיף ה) גבי ש"ש לא כתב המחבר תמיד, וע"י כנה"ג (סימן רצא אות סו ועג) ובד"ג (כלל צו סימן ד) דיעות כמה אחרונים בזה.

²⁷ מלשון שו"ע הרב (שם) משמע שבוזה מותר לכתחלה, אבל מדברי השו"ע לכאורה לא משמע כן.

²⁸ ויש להסתפק כשרגיל להפקיד בחנם שאינו מאמינו אלא לענין פשיעה, אם מועיל להפקיד אצלו בשכר שצריך להאמינו גם לענין גו"א, ויש גם סברא לאידך גיסא. פתחי חושן חלק ג פרק ד הערה ד

²⁹ בפת"ש (סימן רצא ס"ק טז) בשם שו"ת ושב הכהן

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ו. המפקיד מעות אצל חבירו צררן והפשילן לאחוריו מסרו לבנו ובתו הקטנים ונעל בפניהם שלא נראוי חייב שלא שמר כדרך השומרים... הא גדולים פטור... על דעת אשתו ובניו הוא מפקיד

המקבל חפץ³⁰ או מעות להוליכם בדרך, צריך שמירה יתירה³¹ כדרך שבני אדם נוהרים³² ברכושם בדרך³³. לפיכך אם נכשל השליח בדרך ונפל ואח"כ ראה שנאבד הפקדון, הרי זו פשיעה ואפילו שומר חנם חייב, שמכיון שנפל היה לו לחוש ולחפש מיד שמא נפל הפקדון³⁴.

כיצד דרך השומרים? הכל לפי הפקדון והענין³⁵, יש דבר³⁶ שדרך להניחו בבית שער³⁷, ויש שדרך שמירתו בחצר, יש שדי אם מניחו מגולה בבית, כגון שמלה וטלית, ויש שצריך להניחו בתיבה ובארגו נעול, כגון בגדי משי

³⁰ שו"ע ונו"כ שם כ

³¹ כתב בהגהת סמ"ע (סימן רצא ס"ק לא) בשם מהרי"ק (שורש קלא) שאם הניח המעות בחדר ושכב שם ונגנבו הו"ל פשיעה, ואפילו ש"ח חייב, שהיה לו להניחם תחת מראשותיו או לקשרן תחת זרועותיו. ובפת"ש (סק"ט) האריך בביאור דברי המהרי"ק וכתב בשם שו"ת גליא מסכתא שאפילו הניח המעות בבגד תחת מראשותיו הו"ל פשיעה, וכונת מהרי"ק שהיה לו להניח המעות בלי הבגד תחת מראשותיו, ואז לא היה מורגש, ומ"מ לדעת הפוסקים שש"ש חייב בגניבת אונס, אף בכה"ג חייב, עיין שם.

³² ובשו"ת משאת משה (ח"מ סימן סה) כתב שאם הוציאם מעליו מפני השבת, הו"ל דבר הרגיל ואין זו פשיעה, דאדעתא דהכי מפקיד, כשם שמותר לו לישן ולהוציא מלבושיו, וכעין מ"ש המבי"ט (ח"ג סימן קלג) בדין שומר שהניח הטבעת באצבעו, ובשעת נמילת ידים הוציאה מידו ואבדה שאין זו פשיעה, עיין שם.

³³ כתב שצריך שיהיו צרורים ומונחים בידו או קשורים על בטנו כנגד פניו, וכתב הש"ך (ס"ק כו), ודייק כן גם מדברי הסמ"ע (ס"ק לא), שאם הניחם במקום שמניח מעותיו פטור, וגם בזה נראה דלאו דוקא במקום שמניח מעותיו, אלא במקום שמניח מעות כשמוליכם בדרך, וכ"כ ברשד"ם (ח"מ סימן מז) ובשו"ת מהרי"ט (ח"מ סימן קמו), ועי' תשב"ץ (ח"ד טור השני סימן טז).

³⁴ באורחיה"מ (כלל מה סימן טז) בשם התשב"ץ

³⁵ שו"ע ונו"כ שם יג

³⁶ כתב בשו"ת תשב"ץ (ח"ד טור השלישי סימן כו), שלאחר שהניחו במקום שמור וסגור, אינו חייב להשאר בבית ולשמרו, ויכול להניחו בביתו ולילך לכל מקום שירצה, ולא יעלה על הדעת שיהא צריך לישב אצל הפקדון תמיד, ואפילו הניח הבית ריקם, עיין שם, ומשמע שאפילו בש"ש הדין כן,

³⁷ שו"ע שם, כגון קורות ואבנים, וכתב הסמ"ע (ס"ק בא) דאע"פ שהכל נכנסים ויוצאים דרך שם, מ"מ משום כובדן אינם נגנבים בקלות, ומדרך בני אדם להניחם במקומות אלו, ובשו"ע הרב (הלכות מציעא סעיף כט) העתיק כל הסעיף מלשון השו"ע והשמיט הלכה זו, וצ"ע.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

וכלי כסף וכלי זהב³⁸, ואין להניח בגדים בתיבה שיש בה אוכלים מפני העכברים³⁹, ולא פירות במקום שעלולים להתקלקל מחמת הרטיבות⁴⁰, וכן לא יניח לאחרים להיכנס בחדר שהפקדון מונח, אף על פי שאינם מוחזקים כגנבים אלא שאין ידוע לו שהם כשרים ונאמנים⁴¹.

קמץ שקיבל לשמור אין בו דיני שומר שאינו בן דעת לשמור וה"ז כפושע ואבידה מדעת⁴².

כל המפקיד⁴³ אצל בעל הבית, בין כלים ובין מעות, על דעת אשתו בניו ובני ביתו הגדולים וכל קרובים⁴⁴ הסמוכים על שלחנו, הוא מפקיד⁴⁵.

³⁸ וכתב הסמ"ע דהיינו כלים מחומי כסף וזהב, אבל כלי כסף וזהב ממש, הרי הם כלשונות של כסף, שדינם ככספים. ועוד פירש דאירי בכלי כסף דקים שמתקלקלים בקרקע, וסיים שהראשון עיקר, ובשו"ע הרב (שם) פירש במקום שאין דרך להניחם בקרקע.

³⁹ רמ"א וע"י ש"ך (שם ס"ק יט), ע"י פעמוני זהב אם המחבר חולק על זה, אלא יניחם במקום גבוה, וכתב בשו"ע הרב (שם) שכ"ש שלא יניח בגדים בחדר שאוכלים מצויים שם, ובכנה"ג כתב בבגד שאכלוהו עכברים, שאם הוא מסוג הבגדים שדרך להניחו בתיבה שהוא מקום המשומר מן העכברים והניחו בחוץ, הו"ל פושע, אבל בגד שמדינא אינו צריך להניחו בתיבה, אין זו פשיעה, עיין שם. ובשו"ת ראש יוסף (סימן ג) חולק על דברי המרדכי, שעיקר הוכחתו מהא דאמרינן סתם דלתות התורות אצל כלב ולכן חייב בעל הכלב, ואדרבה משם משמע דדוקא בעל הכלב חייב, אבל בעל הנחת פטור משום דאנוס הוא, וא"כ ה"ה בשומר פטור בחתירה, ומ"מ בני"ד כשהמפקיד מסר לו בגדים בתיבה ובאו עכברים ואכלום, לכו"ע פטור, דכיון שהמפקיד עצמו הניחם בתיבה יכול השומר לומר שמא הקפיד המפקיד שיהיו מונחים דוקא בתיבה.

⁴⁰ שו"ע ונו"כ קפ"ד

⁴¹ שו"ע הרב (שם), והוא מדברי הרמ"א (סימן רצ"א סעיף כא) בשם תרוה"ד (סימן של"ג), ו

⁴² ואפילו פשע הקמץ בשמירה פטור. ונראה שהקמץ פטור בזה אפילו לאחר שהגדיל, ואפילו מדיני שמים, שהרי מדעתו מסר לו, משא"כ בקמץ שהזיק, שיש אומרים שצריך לשלם לכשיגדיל לצאת ידי שמים (ע"י ספר חנוך לנער פרק מז). ויש לעיין בקמץ שהגדיל ועדיין החפץ בידו, אם יש בו דיני שמירה, ומסברא נראה שפטור כיון שבקטנותו לא שייך בו קבלת שמירה. פתחי חושן חלק פרק א הערה לד

⁴³ שו"ע ונו"כ רצ"א כא כג

⁴⁴ וגם אמו בכלל זה, וכ"כ בשו"ת מהריט"ץ (סימן רלד). ובמנחת פתים (סעיף כב) כתב בשם מהר"ם ב"ב שגם חתנו בכלל, ובכנה"ג (הגהב"י אות מה) כתב שמדברי המ"מ משמע דדוקא בשאר קרובים צריך שיהיו סמוכים על שלחנו או שרויים בביתו, אבל באשתו ובניו, אפילו אינם סמוכים ואינם שרויים אמרינן שעל דעתם הוא מפקיד, אבל בשם האגודה כתב שגם באשתו ובניו צריך סמוכים או שרויים, עיין שם, וע"י פעמוני זהב בשם צרור החיים ובאורחיה"מ (כלל מה סימן מז). ומשמע בדברי משפ"ט (סימן קכה סק"ב) שאפילו לא היה לו אשה ואח"כ נשא, אמרינן ע"ד אשתו מפקיד, וע"י דברי חיים (דיני שומרים סימן נ).

⁴⁵ כתב מהריט"ץ (סימן ריט) שלא אמרו ע"ד אשתו וכו' אלא כשמסר לו לשמור, אבל שלח בידו למכור הפץ יכול לומר לא מסרתי אלא לך שאתה בקי במו"מ ולא לאחר, ואפילו מי שהוא בעל שכל ויודע, יכול לומר איני רוצה שהאחר יתעסק במכירת סחורת, ובעיני זה כתב בשו"ת מהר"ם שיק (חוי"מ סוף סימן יב), ובמחצה"ש (סימן קכא) כתב שאף שמדינא שליחות כפקדון, המנהג הוא שאין מוסרין שליחות לאחר אפילו אשתו.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ץ 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ולכן אף אם מסר להם⁴⁶ השומר את הפקדון, אינו בכלל פושע.

אבל אם מסרו לבניו ובני ביתו הקטנים, או לעבדיו הכנענים⁴⁷, או לאחד מקרוביו שאינם שרויים עמו בבית, ואין סמוכין על שלחנו, וכ"ש אם מסרם לאחר, הרי זה פושע, ודינו כדין שומר שמסר לשומר שהתבאר.

אם ידוע שהנפקד⁴⁸ אין דרכו לשמור בעצמו, אלא מוסרו לאחר שאינו שרוי בביתו ואינו סמוך על שלחנו, דינו כמוסר לבני ביתו, וכן אם מסר השומר לשכירו או לשותפו. וכן הדין בזמננו כשמוסר חפץ לשמירה או למלאכה למנהל חברה, או למי שיש לו עובדים, וידוע שאין הוא מתעסק בזה בעצמו⁴⁹.

דף לו:

ז. פשע בה ויצאת לאגם ומתה ... פטור

⁴⁶ כתב הרשד"ם (ח"מ סימן קל"ג) שלא אמרו ע"ד אשתו ובניו מפקיד אלא לענין שהשומר יכול למסור הפקדון לב"ב, אבל שליח למסור חפץ לפלוני ומסרו לב"ב פושע הוא, שאין לו למסור הפקדון אלא למי שנשתלח אליו, ובד"ג (כלל צו סימן ו) כתב בשם מהר"ם אלשיקר שאם מסר לו הפקדון ואמר לו תן לפלוני לשמור, ומסר לשומר אחר, ה"ז בדין שומר שמסר לשומר. במהריט"ן כתב (בסימן ריש ובסימן רל"ד ובסימן רע"ט) שלא אמרו ע"ד אשתו ובניו וכו' אלא כשהוא בעיר וכל שעה יכול לתבעם ויזהרו בשמירתו, אבל כשהבעל מרחיק נדוד לא אמרו, אבל בשם הרשב"ש כתב שגם במרחיק לארץ אחרת הדין כן, וגם המהריט"ן (בסימן רע"ט) נראה שלא החליט בן

⁴⁷ אבל עבד עברי הרי הוא כב"ב, ובעבד כנעני אין ג"מ בין גדול לקטן, שסתם עבדים גולנים, ס"ק (ס"ק ל"ג).

⁴⁸ שו"ע ונו"כ שם כב

⁴⁹ בשו"ת בית דוד (ח"מ סימן א) שכתב בהדיא שהמוסר סחורה לבעל ספינה אינו יכול לתבוע ממנו, מפני שיודע שאין הוא בעצמו מוליך הספינה אלא יש לו ספנים (ובערוה"ש (סוף סימן שי"א) כתב שאם ידוע ששכר ספנים שאינם בקיאים, הו"ל פושע גמור וחייב מדינא לשלם), ומצדד לחייבו משום שקיבל עליו אחריות, ומשמע שאף כשאינו יודע מי הוא שכירו, ואפילו שכיר שקיבלו אח"כ, ובעין זה כתב בד"ג (כלל סב סימן יב) שהמוסר דגן לבעל ריחיים ואין דרכו לישב בעצמו בריחיים, אין לו דין שומר כלל, ומ"מ נראה שאף אם נאמר שדין הבעלים עם העובדים, צריך האחראי לברר ליד מי מהעובדים מסר החפץ כדי שיוכל לתבעו, ואם אינו יכול לברר, ה"ז פושע וחייב כלפי בעל החפץ, ויש לעיין כשמסר מתחלה ליד פקיד הממונה על קבלת החפצים, שיש לומר שאינו יכול לתבוע אף מן הבעלים, מיהו אפשר דהוי כאילו מקבל אחריות על מעשה הפקיד שמינהו לכך, ויש לילך לפי מנהג המדינה. פתחי חושן חלק ג פרק ד הערה טז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

פשע⁵⁰ ולא שמר הבהמה כראוי ויצאה למרעה וכדומה ומתה שם כדרכה, שהוא אונס, אף על פי שפשע מתחלה, כיון שאין האונס בא מחמת הפשיעה פטור⁵¹.

ח. תחילתו בפשיעה וסופו באונס ... חייב

כבר התבאר במסכת ב"ק כא: שתחלתו בפשיעה למרות שסופו הזיק באונס חייב ולכן הכלב והגדי⁵² שנפלו מראש הגג או מראש הכותל ושיברו כלים, אם הכלים היו רחוקים קצת מהכותל⁵³, באופן שיכולים להשבר בקפיצה, חייב, שעל אף שסופו באונס לענין נפילה, תחלתו בפשיעה לענין קפיצה, ותחילתו בפשיעה וסופו באונס חייב⁵⁴.

אבל אם היו הכלים קרובים⁵⁵, פטור שאין האונס בא מחמת הפשיעה⁵⁶,

ט. כל היכא דאיגנבה גנב באגם ומתה כדרכה בי גנב דחייב ... דאי שבקה מלאך המות בביתיה דגנבא הוה קיימא

⁵⁰ שו"ע ונו"כ רצא ט

⁵¹ דמלאך המות מה לי הכא מה לי התם המאירי הקשה מפרק האומנין (דרף עה ע"א) דמשמע ששינוי אויר עלול לגרום מיתה, וא"כ אפשר שגם כאן השינוי גרם, ותירץ דשאני התם שהעביר בהדיא על דעת בעה"ב, ולכן מחמירים בו לגלגל עליו אף הדברים שאינן מצויין. ונראה שלדעת הרא"ש והטור (שם) שמפרשים מחמת אובצנא דהיינו שידוע שיש שינוי אויר, אפשר שבאגם אין הוכחה שיש שינוי אויר, אבל אה"נ אם יש להניח שיש שינוי אויר חייב, ומ"מ אין זה תחלתו בפשיעה לענין שיתחייב אף במתה כדרכה. והתוס' (בפרק האומנין דף עה ע"א ד"ה ר"י בר חנינא) כתבו דאביי דס"ל הבלא דאגמא קטלה, היינו כל שינוי אויר אפילו אינו יודע שאויר זה רע יותר מאויר אחר, ואילו לרבא חייב בשינוי אויר רק בשינוי לרעה, עיין שם. ומ"מ נראה שאם יש לתלות שמתה מחמת שינוי אויר, לכו"ע חייב.

⁵² שו"ע ונו"כ שצ"ב

⁵³ וכן אם היה הכלי ארוך שראשו אחד רחוק קצת, אף על פי שראשו השני סמוך, חייב, והתוס' כתבו שהיו מונחים לא רחוק ולא קרוב, משום שהוקשה להם שאם היו רחוקים איך נשברו בנפילה, ומשמע שאפי' באיזה צד קרה שנשברו פטור, משום דהו"ל אונס גמור, אבל הרמ"א לא הביא צד זה, וצ"ע.

⁵⁴ ולשון השו"ע שצו א וקיים לן כל שתחלתו בפשיעה וסופו באונס הבא מחמת הפשיעה, חייב.

⁵⁵ רמ"א שם

⁵⁶ ומלשון הרמ"א שסיים כאן אבל אם קפיץ הכלב ברקידה והגדי נסרך, דהוי שינוי גביהו, אין משלמין אלא חצי נזק, לכאורה משמע דאיירי בנפילה, ולכאורה מה שייך בנפילה נסרך או קפיץ, אמנם בערוה"ש נראה שמפרש שהתחיל בסריכה או בקפיצה, ונתקל ונפל, וקמ"ל שאם יש שנוי בתחלת קפיצתו, דיינינן גם הנפילה כדין קפיצה, וצ"ע.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

שומר שכר⁵⁷ שלא שמר כראוי ויצאה לאגם⁵⁸ ונגנבה אפילו על ידי לסטים מוזין חייב, נגנבה מהאגם ומתה כדרכה אצל הגנב, אף שומר חנם חייב.

י. העלה לראשי צוקין ונפלה אין זה אונס וחייב הא מתה כדרכה הרי זה אונס ופטור ... עלתה לראשי צוקין ונפלה הרי זה אונס

העלה הבהמה⁵⁹ לראש ההר ומתה שם כדרכה פטור, ואפילו בשומר שכר, שהרי זה אונס גמור⁶⁰.

נפלה משם ומתה, אם הוא שומר חנם והעלה מפני שיש שם מרעה טוב יותר, פטור⁶¹, ואם לאו חייב, עלתה מאליה ונפלה פטור⁶².

שומר שכר⁶³, אפילו העלה מפני מרעה טוב, ואפילו עלתה מאליה, אם היה יכול למנעה מלעלות ולא מנעה, אף על פי שלא היה יכול למנעה מנפילה חייב⁶⁴, עלתה בעל כרחו ונפלה בעל כרחו פטור.

⁵⁷ שו"ע ונו"כ רצא ט גבי שומר חנם ושג טו גבי שומר שכר, ואף על פי שלבסוף מתה באונס, כיון שגם אילו לא היתה מתה היתה נשארת ביד הגנב, ועל הגניבה חייב משום שבאה מחמת פשיעתו. וכ"ש בש"ש שבלא"ה חייב בגו"א אפילו מביתו (סמ"ע סימן שג ס"ק טו).

⁵⁸ סמ"ע (סימן שג ס"ק טו), ואף על פי שליסטים מוזין אונס הוא, אפשר שאילו לא יצאה לאגם לא היה בא הליסטים, והו"ל תחלתו בפשיעה.

⁵⁹ שו"ע ונו"כ רצא י

⁶⁰ דמלאך המות מה לי הכא מה לי התם (שו"ע סימן שג סעיף טו ובסמ"ע שם). וכתב בערוה"ש שאם ידוע שאויר ההר מזיק פשיטא דחייב,

⁶¹ ובסמ"ע שם (ס"ק יז), ומשמע בדרישה שם שאפילו היה יכול להחזיקה שלא תפול ולא עשה כן, כיון שהעליה לא היתה בפשיעה פטור, וצ"ע.

⁶² ואפילו היה יכול למנעה מלעלות, ומשמע אפילו היה יכול למנוע שלא תפול. וכתב הסמ"ע (ס"ק יח) דאיירי כשעלתה מאליה והוא עלה עמה לשמרה מגנבים, דאל"כ דמיא ליצאה לאגם ונגנבה משם, ור"ל דהוי תחלתו בפשיעה וסופו באונס, וגם כאן האונס בא מחמת הפשיעה, שאם לא עלתה להר לא היתה נופלת, ונראה שאם עלתה באונס, והיינו שלא היה יכול למנעה, אף על פי שלא הלך עמה לשמרה מגנבים, אין כאן תחלתו בפשיעה ופטור.

⁶³ שו"ע ונו"כ שג יג יד

⁶⁴ שש"ש חייב לחשוב יותר שמא תפול משם, וביאר בנה"מ (ס"ק יא) דאע"פ שעלתה מאליה והוי כעין גניבה, כדמוכח מהא דש"ח פטור עליו, וה"ז כתחלתו בגניבה וסופו באונס, שאף ש"ש פטור, כמ"ש הסמ"ע (שם ס"ק יב), שאני הכא שדומה לתחלתו וסופו בגניבה, שאף האונס בא מחמת שלא שמרה כראוי מלעלות.

תרומות והנצחות | בנק הדואר | ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

